

PLANTENWERKGROEP

--- NMC-Schijndel --- Natuurgroep Gestel ---

Plant van de maand augustus 2026

Polei

Algemeen

Wetensch. naam	Mentha pulegium L***.
Familie	Lamiaceae/Lipbloemenfamilie
Geslacht	Mentha/Munt
Soort	Polei
Plantvorm	Kruid. Hemicryptofyt****
Leefvorm	Overblijvend
Hoogte	15 – 30cm.
Wortel	Hoofd- bijwortels
Stengel	Rechtopstaand/liggend
Bladstand	Tegenoverstaand
Bladvorm	Eirond
Bladkleur	Groen
Bladrand	Gezaagd/gaaf
Plant	Eénhuizig
Bloeiperiode	Juli – september
Bloeiwijze	Schijnkrans
Bloemtype	Tweeslachtig
Bloemkleur	Licht paars
Bloemvorm	(Lipbloem)
Kelkbladen	5 kelktanden
Kroonbladen	5
Meeldraden	4
Stijl	1
Vruchtbeginsel	Bovenstandig
Vrucht	Splitvrucht
Groeiplaats	Vochtige plaatsen

Foto 1. Polei

Afb 2. Wortelstelsel

Inleiding

Dit jaar kijk ik terug naar de plant die ik 10 jaar geleden beschreef, dat was **Hazenpootje**. In die inleiding staat: "Bij een plant zul je niet snel over aaibaarheid spreken, hoewel het aaibaarheidsgehalte van het Hazenpootje bijzonder groot lijkt". Deze maand is het **Polei** dat mijn aandacht -zeer onverwachts- trekt.

Naamgeving

Mentha. Het woord komt van het Griekse minthos dat sterke *geur* aangeeft.

Pulegium. De Griekse woorden *polius* en *pulex* hebben de betekenis van *grauw-wit* en *vlo*. Combineer de twee woorden en je kunt er *Polei* in zien.

Polei. Het lijkt erop dat de Nederlandse naam van *pulegium* is afgeleid.

In het Fries, Frans, Duits en Engels noemt men de plant achtereenvolgens: Fliebalsum, Menthe pouliot, Poleiminze en Pennyroyal.

Als synoniem kun je de naam *Pulegium vulgare* tegenkomen.

Plaatsing

Heukels** plaatst de plant in de Lipbloemenfamilie, verder in het geslacht Munt en de soort Polei. In het geslacht Munt worden verder nog elf andere planten genoemd, waarbij dan ook de hybriden zijn meegeteld. Naast Polei staat ook Witte munt in dit geslacht als kwetsbaar op de Rode lijst.

Beschrijving

Levensvorm. Polei is een overblijvend kruid en valt bij de indeling van Raunkiaer onder de Hemicryptofyten****. De plant zal tussen de 15 en 30 cm. hoog worden.

Wortels. De plant moet het met hoofd- en bijwortels (foto 2). doen.

Stengels. (foto's 1 en 2). De plant heeft liggende, aan de voet vaak vertakte stengels. De bloeistengels zijn opgericht. Aan de top kun je een bladpaar zonder bloemen vinden.

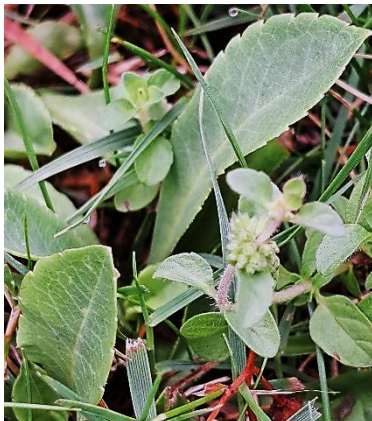
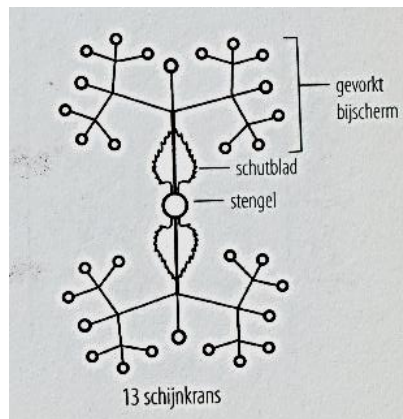

Foto 3. Blad

Afb. 4. Schijnkrans

Foto 5. Bloemen

Bladeren. De eivormig tegenover elkaar geplaatste bladeren (foto 3) van ½ tot 1 cm. zijn: of gaaf, of ondiep gezaagd of gekarteld. Zoals het een munt betaamt ruiken de geplette bladeren vrij sterk.

Bloemen. De bloeiwijze is in schijnkransen (afb.4). De krans bloemen die je ziet zijn in feite twee gevorkte bijschermen tegenover elkaar die in de oksels van de tegenover elkaar geplaatste bladeren zijn geplaatst. De kleur van de bloemen is lichtpaars. De vijf kelktanden vormen een buis waarbij er drie wat breder en twee dus wat smaller zijn. De meeldraden steken al dan niet buiten de kroon uit (foto 5). De bloemen van de plant zijn bijna regelmatig, wat afwijkt af van de 'normale' lipbloemvorm.

Vruchten. Het bovenstandig vruchtbeginsel ontwikkelt zich tot een splitvrucht. Opmerkelijk is dat de haarring, die zich in de kelk bevindt, de kelk nu afsluit.

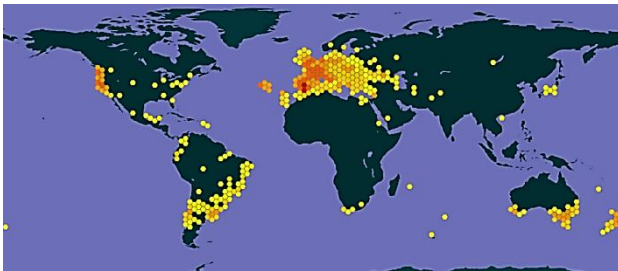
Groeiplaats

Bekijken we de groeiomstandigheden, dan zien we dat:

- het substraat matig- tot voedselrijk zal zijn.
- de plant een tamelijk vochtige omgeving zoekt.
- de groeiplaats een zonnige zal zijn.

Polei zul je in een grassig-vochtige omgeving moeten zoeken.

Verspreiding

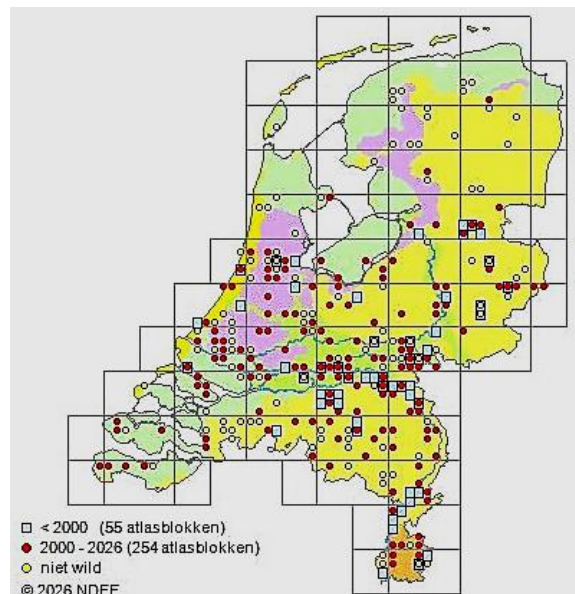
Kaartje 6(links) laat zien waar de Plant van de Maand wereldwijd groeit. Zoemen we in op Nederland, dan geeft kaartje 7(onder) van Floron aan waar de plant in Nederland voorkomt. Polei wordt als *inheems, zldzaam* aangeduid.

Toepassing

Een oude naam voor Polei is *Pulegium regale*. Dat heeft de fraaie betekenis van **Koninklijke vlooienverjager**, de engelse naam is nog steeds **Pennyroyal** zoals we al zagen. Kortom Polei was een genees- en ontsmettingsmiddel.

Tot slot

Het is steeds de vraag waarom een plant me(u ook?) boeit. Dan weer is het een veelvoorkomende, zoals het Hazenpootje, dan weer een zeldzame, zoals Polei. Ik wil afsluiten met een cryptische zin: "Hij zei Polei bij mij" en dat maakte me zo blij dat Polei nu mijn augustus kleurt.

Tekst : Gerard te Dorsthorst

Afb. foto's: GtD(1,2,3,5); Botanisch woordenboek(4); GBIF (Global Biodiversity Information Facility)(10); Floron(11).

1. Polei	Schijndel	18 juli 2026
2. Wortelstelsel	Schijndel	18 juli 2026
3. Blad	Schijndel	18 juli 2026
4. Schijnkrans	Botanisch woordenboek blz.75. Henk Eggelte 2008	
5. Bloemen	Schijndel	18 juli 2026
6. Verspreiding wereldwijd	GBIF	
7. Verspreiding Nederland	FLORON Verspreidingsatlas Vaatplanten	

* <https://www.floravannederland.nl/planten/>

** Heukels' FLORA van Nederland. 24e druk. 2020.

*** L. Carl von Linné (Carolus Linnaeus), Zweden, 1707 - 1778.

**** Hemicryptofyt: Plant met winterknoppen onder of iets boven de grond.

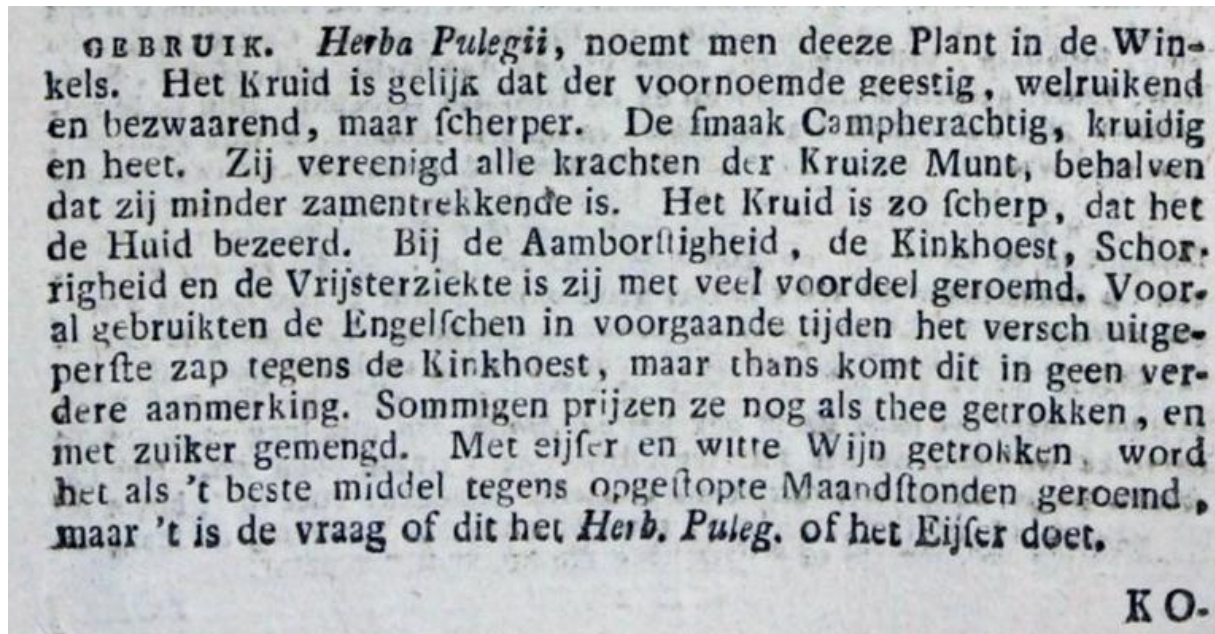
opm. 1. de Plant van de Maand is te vinden op:

<https://www.nmcschijndel.nl> en op: <https://www.natuurgroepgestel.nl>

2. mail: gerardtedorsthorst@home.nl

Afsluitende tekst

Uit: Artseny-gewassen met derzelver Nederduitsche en Latynsche beschryvingen.
Deel 5 (1800)

Aamborstigheid. Een verouderde medische term voor *kortademingsheid/benauwdheid*.

Vrijsterziekte. Historische medische term voor *chlorose/bleekzucht*.